

GŁÓWNY INSPEKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA

RAPORT

z przeprowadzonego przez Inspekcję Ochrony Środowiska
ogólnokrajowego cyklu kontrolnego przestrzegania przez gminy przepisów
znowelizowanej ustawy z dnia 13 września 1996 r.
o utrzymaniu czystości i porządku w gminach
(Dz. U. z 2013 r. poz. 1399)

Zatwierdzam:

GŁÓWNY INSPEKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA

dr inż. Andrzej Jagusiewicz

Warszawa, grudzień 2013 r.

Opracowano w Departamencie Inspekcji i Orzecznictwa
Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska

przez:

Annę Popławską – specjalistę

pod kierunkiem

Hanny Jastrzębskiej – Z-cy Dyrektora Departamentu Inspekcji i Orzecznictwa

Spis treści

1. Wstęp	5
2. Cel kontroli	5
3. Zakres kontroli	5
4. Gminy objęte kontrolą	6
5. Wyniki kontroli obowiązków gmin wynikających z u.c.p.g.	14
5.1. Uchwały	14
5.1.1. Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy (art. 4 ust. 1 u.c.p.g.)	14
5.1.2. Uchwała określająca metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłat za pojemnik o określonej pojemności (art. 6k u.c.p.g.)	14
5.1.3. Uchwała określająca termin, częstotliwość i tryb uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (art. 6l ust. 1 u.c.p.g.)	16
5.1.4. Uchwała określająca wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości (art. 6n ust. 1 u.c.p.g.)	16
5.1.5. Uchwała określająca szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi (art. 6r ust. 3 u.c.p.g.)	16
5.1.6. Uchwały fakultatywne	18
5.2. Przetargi	19
5.3. Selektywna zbiórka odpadów komunalnych w gminie	20
5.3.1. Selektywne zbieranie odpadów komunalnych	20
5.3.2. Punkty selektywnej zbiórki odpadów komunalnych	20
5.4. Sprawozdawczość i zapewnienie odpowiednich poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia/ ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji	21
5.4.1. Sprawozdawczość	21
5.4.2. Zapewnienie odpowiednich poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia/ ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji	21
5.4.3. Obowiązek udostępniania na stronie internetowej urzędu gminy informacji wymienionych w art. 3 ust. 2 pkt 9 u.c.p.g.	22
5.4.4. Działalność informacyjna i edukacyjna	23
5.4.5. Obowiązek prowadzenia rejestru działalności regulowanej	23
6. Podsumowanie i wnioski	23

1. Wstęp

W dniu 1 stycznia 2012 r. weszła w życie nowelizacja ustawy z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (Dz. U. z 2013 r. poz. 1399), zwana *u.c.p.g.* Nowelizacja ta miała na celu usprawnienie systemu gospodarki odpadami komunalnymi w kraju poprzez obligatoryjne przejęcie przez gminy obowiązków dotychczas spoczywających na właścicielach nieruchomości, czyli zorganizowanie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zgodnie z literą prawa. Zgodnie z przepisami ustawy nowy system gospodarki odpadami komunalnymi w gminach rozpoczął się w dniu 1 lipca 2013 r. W związku z tym zaistniała potrzeba przeprowadzenia przez organy Inspekcji Ochrony Środowiska cyklu kontrolnego przestrzegania przez gminy ustawy *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*, którego założeniem było sprawdzenie sposobu wdrażania i realizacji przepisów znowelizowanej ustawy.

2. Cel kontroli

Celem cyklu kontrolnego była ocena wypełniania przez gminy obowiązków wynikających ze znowelizowanej ustawy *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*. Ze względu na ogólnopolski charakter cyklu kontrolnego wyniki pozwoliły na częściową weryfikację danych o osiągniętych przez Polskę poziomach recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji odpadów komunalnych w postaci papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oraz ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania. Ponadto pomogły zidentyfikować problemy i nieprawidłowości przy wprowadzaniu systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

3. Zakres kontroli

Ogólnokrajowy cykl kontrolny przestrzegania przez gminy przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (Dz. U. z 2013 r. poz. 1399) trwał od **16 lipca do 8 listopada 2013 r.** W ramach cyklu kontrolną objęto **10%** gmin z poszczególnych województw, czyli **283 gminy** oraz **10 związków międzygminnych** w kraju, w tym **22%** gmin miejskich, **45%** gmin wiejskich i **33%** gmin miejsko-wiejskich.

Przy wyborze gmin do kontroli kierowano się równomiernością rozmieszczenia geograficznego gmin w skali województwa tak, aby wyniki były reprezentatywne dla całego województwa. Wybór gmin do kontroli również był związany z ich charakterem funkcjonowania, tj. wiejskim, wiejsko-miejskim bądź miejskim. Ponadto przy wyborze gmin przydatne były informacje posiadane przez wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska, dotyczące stopnia wdrażania przepisów. Skutkiem tego wybierano zarówno gminy, które wykazywały rażące nieprawidłowości w gospodarowaniu odpadami oraz te, które wykazywały się dobrą organizacją systemu gospodarowania odpadami.

4. Gminy objęte kontrolą

Tabela 1. Gminy objęte cyklem kontrolnym w województwie dolnośląskim

L.p.	Gmina	Powiat	Adres Siedziby
WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE			
1.	Oleśnica	oleśnicki	ul. 11 Listopada 24, 56-400 Oleśnica
2.	Wołów	wołowski	Rynek –Ratusz, 56-100 Wołów
3.	Twardogóra	oleśnicki	ul. Ratuszowa 14, 56-416 Twardogóra
4.	Wrocław	m. Wrocław	Sukiennice 9, 50-107 Wrocław
5.	Kobierzyce	wrocławski	al. Pałacowa 1, 55-040 Kobierzyce
6.	Jawor	jaworski	Rynek 1, 59-400 Jawor
7.	Świerzawa	złotoryjski	Pl. Wolności 60, 59-540 Świerzawa
8.	Paszowice	jaworski	Paszowice 137, 59-411 Paszowice
9.	Związek Gmin Zagłębia Miedziowego	polkowicki głogowski	ul. Mała 1, 59-100 Polkowice
10.	Wojcieszów	złotoryjski	ul. Pocztowa 1, 59-550 Wojcieszów
11.	Nowogrodzic	bolesławiecki	ul. Rynek 1; 59-730 Nowogrodzic
12.	Jeżów Sudecki	jeleniogórski	ul. Długa 63; 58-521 Jeżów Sudecki
13.	Świeradów-Zdrój	lubański	ul. 11-go Listopada 35; 59-850 Świeradów-Zdrój
14.	Kamienna Góra	kamiennogórski	Plac Grunwaldzki 1; 58-400 Kamienna Góra
15.	Szczytna	kłodzki	ul. Wolności 42, 57-330 Szczytna
16.	Niemcza	dzierżoniowski	Rynek 10, 58-230 Niemcza
17.	Miejska Dzierżoniów	dzierżoniowski	Rynek 1, 58-200 Dzierżoniów
18.	Dzierżoniów	dzierżoniowski	ul. Piastowska 1, 58-200 Dzierżoniów
19.	Gmina Bardo	ząbkowicki	Rynek 2, 57-256 Bardo
20.	Gmina Walim	ziemski wałbrzyski	ul. Boczna 9, 58-320 Walim
WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE			
21.	Gmina Kruszwica	inowrocławski	ul. Nadgoplańska 4, 88-150 Kruszwica
22.	Gmina Warlubie	świecki	ul. Dworcowa 15, 86-160 Warlubie
23.	Gmina Osielesko	bydgoski	ul. Szosa Gdańska 55A, 86-031 Osielesko
24.	Gmina Żnin	żniński	ul. 700-lecia 39, 88-400 Żnin
25.	Gmina Miasto Bydgoszcz	m. Bydgoszcz	ul. Jezuicka 1, 85-102 Bydgoszcz
26.	Gmina Górzno	brodnicki	ul. Rynek 1, 87-320 Górzno
27.	Gmina Kowalewo Pomorskie	golubsko-dobrzyński	ul. Plac Wolności 1, 87-410 Kowalewo Pomorskie
28.	Gmina Łasin	grudziądzki	ul. Radzyńska 2, 86-320 Łasin
29.	Gmina Obrowo	toruński	ul. Aleja Lipowa 27, 87-126 Obrowo
30.	Gmina Miasto Toruń	m. Toruń	ul. Wały Gen. Sikorskiego 8, 87-100 Toruń
31.	Gmina Miasto Włocławek	m. Włocławek	Zielony Rynek 11/13, 87-800 Włocławek
32.	Gmina Bytoń	radziejowski	Bytoń 72, 88-231 Bytoń
33.	Gmina Włocławek	włocławski	ul. Królewiecka 7, 87-800 Włocławek,
34.	Gmina Izbica Kujawska	włocławski	ul. Piłsudskiego 32, 87-865 Izbica Kujawska,
35.	Gmina Brzuze	rypiński	Brzuze 62, 87-517 Brzuze

WOJEWÓDZTWO LUBELSKIE			
36.	Gmina Miejska Biała Podlaska	białski grodzki	ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 3, 21-500 Biała Podlaska
37.	Gmina Łomazy	białski	Pl. Jagielloński 27, 21-532 Łomazy
38.	Gmina Rokitno	białski	Rokitno 39A, 21-504 Rokitno
39.	Gmina Zalesie	białski	ul. Warszawska 34, 21-512 Zalesie
40.	Gmina Tuczn	białski	Tuczna 191a, 21-523 Tuczn
41.	Gmina Parczew	parczewski	ul. Warszawska 24, 21-200 Parczew
42.	Gmina Milanów	parczewski	ul. Kościelna 11a, 21-210 Milanów
43.	Gmina Jabłoń	parczewski	ul. Augusta Zamojskiego 27, 21-205 Jabłoń
44.	Baranów	puławski	ul. Rynek 14, 24-105 Baranów
45.	Miasto Lublin	lubelski (grodzki)	Plac Łokietka 1, 20-950 Lublin
46.	Janów Lubelski	janowski	ul. Zamojskiego 59, 23-300 Janów Lubelski
47.	Kraśnik	kraśnicki	ul. Lubelska 84, 23-200 Kraśnik
48.	Puławy	puławski	24-100 Puławy, ul. Lubelska 5
49.	Kazimierz Dolny	puławski	ul. Senatorska 5, 24-120 Kazimierz Dolny
50.	Wojciechów	lubelski	24-204 Wojciechów
51.	Modliborzyce	janowski	ul. Piłsudskiego 63, 23-310 Modliborzyce
52.	Nałęczów	puławski	ul. Lipowa 3, 24-150 Nałęczów
53.	Chodel	opolski	ul. Partyzantów, 24-350 Chodel
54.	Miasto Chełm	grodzki	ul. Lubelska 65, 22-100 Chełm
55.	Gmina Kamień	chełmski	ul. Diamentowa 15, 22-113 Kamień
56.	Gmina Fajstawice	krasnostawski	21-060 Fajstawice
57.	Gmina Wola Uhruska	włodawski	ul. Parkowa 5, 22-230 Wola Uhruska
58.	Gmina Kraśniczyn	krasnostawski	ul. Kościuszki 21, 22-310 Kraśniczyn
59.	Gmina Hrubieszów	hrubieszowski	ul. Bolesława Prusa 8, 22-500 Hrubieszów
60.	Gmina Łabunie	zamojski	ul. Zamojska 50, 22-437 Łabunie
61.	Gmina Mircze	hrubieszowski	ul. Kryłowska 20, 22-530 Mircze
62.	Miasto Hrubieszów	Powiat hrubieszowski	ul. Mjr H. Dobrzańskiego „Hubala” 1 22-500 Hrubieszów
63.	Miasto Tarnogród	biłgorajski	ul. Kościuszki 5, 23-420 Tarnogród
64.	Miasto Zamość	Powiat grodzki zamojski	ul. Rynek Wielki 13, 22-400 Zamość
65.	Gmina Tyszowce	Powiat Tomaszów Lubelski	ul. 3-go Maja 8, 22-630 Tyszowce
WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE			
66.	Gmina Brody	żarski	ul. Rynek 2, 68-343 Brody
67.	Gmina Gubin	krośnieński	ul. Piastowska 24, 66-620 Gubin
68.	Gmina Łągów	świebodziński	ul. 1 lutego 7, 66-220 Łągów
69.	Gmina Gozdnic	żagański	ul. Świerczewskiego 2, 68-130 Gozdnic
70.	Zielonogórski Związek Gmin	zielonogórski	ul. Zjednoczenia 110c, 65-120 Zielona Góra
71.	Związek Międzygminny EKO-PRZYSZŁOŚĆ	nowosolski	ul. Arciszewskiego 10, 67-100 Nowa Sól
72.	Bojadła	zielonogórski	ul. Sulechowska 35, 66-130 Bojadła
73.	Bytom Odrzański	nowosolski	Rynek 1, 67-115 Bytom Odrzański
74.	Kargowa	zielonogórski	Rynek 33, 64-220 Kargowa
75.	Kolsko	nowosolski	ul. Piastowska 12, 67-415 Kolsko
76.	Kozuchów	nowosolski	Rynek 1a, 67-120 Kozuchów
77.	Nowa Sól - wiejska	nowosolski	ul. Moniuszki 3a, 67-100 Nowa Sól

78.	Nowa Sól - miejska	nowosolski	ul. Towarowa 1, 67-100 Nowa Sól
79.	Nowe Miasteczko	nowosolski	Rynek 2, 67-124 Nowe Miasteczko
80.	Otyń	nowosolski	ul. Rynek 1, 67-106 Otyń
81.	Siedlisko	nowosolski	Plac Zamkowy 6, 67-112 Siedlisko
82.	Sława	wschowski	ul. Henryka Pobożnego 10, 67-410 Sława
83.	Szlichtyngowa	wschowski	ul. Rynek 1, 67-407 Szlichtyngowa
84.	Wschowa	wschowski	Rynek 1, 67-400 Wschowa
85.	Gmina Cybinka	stubiński	ul. Szkolna 5, 69-108 Cybinka
86.	Gmina Krzeszyce	sulęciński	ul. Skwierzyńska 16, 66-435 Krzeszyce
87.	Gmina Lubniewice	sulęciński	ul. Jana Pawła II 51, 69-210 Lubniewice
88.	Gmina Słubice	stubiński	ul. Akademicka 1, 69-100 Słubice
89.	Celowy Związek Gmin SGO5	strzelecko-drezdenecki	ul. Kościuszki 77, 66-540 Stare Kurowo
90.	Związek Celowy Gmin MG-6 z siedzibą w Gorzowie Wlkp.	Miasto Gorzów Wielkopolski	ul. Warszawska 6, lok. 106, 66-400 Gorzów Wlkp.

WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE

91.	Miasto Łódź	łódzki	ul. Piotrkowska 104, 90-926 Łódź
92.	Miasto Skierniewice	skierniewicki	ul. Rynek 1, 96-100 Skierniewice
93.	Miasto Bełchatów	bełchatowski	ul. Kościuszki 1, 97-400 Bełchatów
94.	Miasto i Gmina Biała Rawska	rawski	ul. Jana Pawła II 57, 96-230 Biała Rawska
95.	Gmina i Miasto Warta	sieradzki	Rynek im St. Wł. Reymonta 1, 98-290 Warta
96.	Miasto i Gmina Stryków	zgierski	ul. Kościuszki 27, 95-010 Stryków
97.	Nowosolna	łódzki wschodni	ul. Rynek Nowosolna 1, 92-703 Łódź
98.	Dmosin	brzeziński	Dmosin 9, 95-061 Dmosin
99.	Czastary	wierszowski	ul. Wolności 29, 98-410 Czastary
100.	Konopnica	wieluński	Rynek 15, 98-313 Konopnica
101.	Sędziejowice	łaski	ul. Wieluńska 6, 98-160 Sędziejowice
102.	Lipce Reymontowskie	skierniewicki	ul. Reymonta 24, 96-127 Lipce Reymontowskie
103.	Wolbórz	piotrkowski	Plac Jagiełły 28, 97-320 Wolbórz
104.	Moszczenica	piotrkowski	ul. Kosowska 1, 97-310 Moszczenica
105.	Oporów	kutnowski	Oporów 25, 99-322 Oporów
106.	Inowódz	tomaszowski	ul. Spalska 2, 97-215 Inowódz
107.	Rzeczycza	tomaszowski	ul. Tomaszowska 2, 97-220 Rzeczycza

WOJEWÓDZTWO MAŁOPOLSKIE

108.	Gmina Miasta Tarnowa	m. Tarnów	ul. A. Mickiewicza 2, 33-100 Tarnów
109.	Gmina Dąbrowa Tarnowska	Dąbrowski	Rynek 34, 33-200 Dąbrowa Tarnowska
110.	Gmina Lisia Góra	Tarnowski	ul. 1 Maja 7, 33-140 Lisia Góra
111.	Gmina Miasta Bochnia	Bocheński	ul. Kazimierza Wielkiego 2, 32-700 Bochnia
112.	Gmina Skrzyszów	Tarnowski	33-156 Skrzyszów 642
113.	Gmina Żabno	Tarnowski	ul. Jagiełły 1, 33-240 Żabno
114.	Gmina Tuchów	Tarnowski	ul. Rynek 1, 33-170 Tuchów
115.	Gmina Miejska Kraków	Krakowski	pl. Wszystkich Świętych 3-4, 31-004 Kraków
116.	Miasto Oświęcim	Oświęcimski	ul. Zaborska 2, 32-600 Oświęcim
117.	Gmina i Miasto Miechów	Miechowski	ul. Henryka Sienkiewicza 25, 32-200 Miechów
118.	Miasto i Gmina Olkusz	Olkuski	ul. Rynek 1, 32-300 Olkusz

119.	Gmina Babice	Chrzanowski	ul. Krakowska 56, 32-551 Babice
120.	Gmina Budzów	Suski	34-211 Budzów 445
121.	Gmina Tarnów	Tarnowski	ul. Krakowska 19, 33-100 Tarnów
122.	Miasto Zakopane	Tatrzański	ul. Kościuszki 13, 34-500 Zakopane
123.	Gmina Limanowa	Limanowski	ul. Matki Boskiej Bolesnej 18B, 34-600 Limanowa
124.	Gmina Bukowina Tatrzańska	Tatrzański	ul. Długa 144, 34-530 Bukowina
125.	Gmina Kamienica	Nowosądecki	34-608 Kamienica 420
126.	Gmina Czorsztyn	Tatrzański	ul. Gorczańska 3, 34-436 Maniowy
127.	Gmina Bobowa	Gorlicki	Rynek 21, 38-350 Bobowa
128.	Piwniczna Zdrój	Nowosądecki	Rynek 20, 33-350 Piwniczna – Zdrój
WOJEWÓDZTWO MAZOWIECKIE			
129.	Baranowo	ostrołęcki	pl. Tysiąclecia 7, 06-320 Baranowo
130.	Białobrzegi	białobrzecki	pl. Zygmunta Starego 9, 26-800 Białobrzegi
131.	Bodzanów	płocki	ul. Bankowa 7, 09-470 Bodzanów
132.	Celestynów	otwocki	ul. Regucka 3, 05-430 Celestynów
133.	Chynów	grójecki	Chynów 58, 05-650 Chynów
134.	Ciepielów	lipski	ul. Czachowskiego 1, 27-310 Ciepielów
135.	Czerwonka	makowski	Czerwonka 38, 06-232 Czerwonka
136.	Dobre	miński	ul. T. Kościuszki 1, 05-307 Dobre
137.	Dzierzgowo	mławski	ul. T. Kościuszki 1, 06-520 Dzierzgowo
138.	Jabłonna	legionowski	ul. Modlińska 152, 05-110 Jabłonna
139.	Jaktorów	grodziski	ul. Warszawska 33, 96-313 Jaktorów
140.	Jasieniec	grójecki	ul. Warecka 42, 05-604 Jasieniec
141.	Jednorozec	przasnyski	ul. Odrodzenia 14, 06-323 Jednorozec
142.	Konstancin-Jeziorna	piaseczyński	ul. Warszawska 32, 05-520 Konstancin-Jeziorna
143.	Lesznowola	piaseczyński	ul. Gminnej Rady Narodowej 60, 05-506 Lesznowola
144.	Mława	mławski	ul. Stary Rynek 19, 06-500 Mława
145.	Myszyniec	ostrołęcki	pl. Wolności 60, 07-430 Myszyniec
146.	Nasielsk	nowodworski	ul. Elektronowa 3, 05-190 Nasielsk
147.	Obryte	pułtusi	Obryte 185, 07-215-Obryte
148.	Paprotnia	siedlecki	ul. 3 Maja 2, 08-107 Paprotnia
149.	Pruszków	pruszkowski	ul. Kraszewskiego 14/16, 05-800 Pruszków
150.	Przyłek	zwoleński	Przyłek, 26-704 Przyłek
151.	Radzanowo	płocki	ul. Płocka 32, 09-451 Radzanowo
152.	Raszyn	pruszkowski	ul. Szkolna 2A, 05-090 Raszyn
153.	Rościszewo	sierpecki	ul. Armii Krajowej 1, 09-204 Rościszewo
154.	Rząśnik	wyszkowski	ul. Jesionowa 3, 07-205 Rząśnik
155.	Siedlce	siedlecki	Skwer Niepodległości 2, 08-110 Siedlce
156.	Sochaczew	sochaczewski	ul. 1 Maja 16, 96-500 Sochaczew
157.	Sterdyń	sokołowski	ul. T. Kościuszki 6, 08-320 Sterdyń
158.	Sześć	mławski	pl. Kanoniczny 10, 06-550 Sześć
159.	Wolanów	radomski	ul. Radomska 20, 26-625 Wolanów
160.	Żelechów	garwoliński	ul. Piłsudskiego 47, 08-430 Żelechów

WOJEWÓDZTWO OPOLSKIE			
161.	Branice	głubczycki	ul. Słowackiego 3, 48-140 Branice
162.	Głubczyce	głubczycki	ul. Niepodległości 14, 48- 100 Głubczyce
163.	Strzelce Opolskie	strzelecki	Plac Myśliwca 1, 47-100 Strzelce Opolski
164.	Związek Międzygminny "Czysty Region"	Obejmuje 15 gmin z powiatów: kędzierzyński – kozielskiego (6), strzeleckiego (4), krapkowickiego (4) i prudnickiego (1)	ul. Portowa 47, 47-205 Kędzierzyn-Koźle
165.	Dobrzeń Wielki	opolski	ul. Namysłowska 44, 46-081 Dobrzeń Wielki
166.	Wołczyn	kluczborski	ul. Dworcowa 1, 46-250 Wołczyn
167.	Rudniki	oleski	ul. Wojska Polskiego 12, 46-325 Rudniki
168.	Lubrza	prudnicki	ul. Wolności 73, 48-231 Lubrza
WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE			
169.	Miasto Rzeszów	Grodzki rzeszowski	ul. Rynek 1, 35-064 Rzeszów
170.	Miasto Krosno	Grodzki krośnieński	ul. Lwowska 28 a, 38-400 Krosno
171.	Miasto Przemyśl	Grodzki przemyski	ul. Rynek 1, 37-700 Przemyśl
172.	Miasto Tarnobrzeg	Grodzki tarnobrzesci	ul. Kościuszki 32, 39-400 Tarnobrzeg
173.	Stalowa Wola	stalowowolski	ul. Wolności 7, 37-450 Stalowa Wola
174.	Boguchwała	rzeszowski	ul. Doktora Tkaczowa 143, 36-040 Boguchwała
175.	Nowa Sarzyna	leżajski	ul. Kopernika 1, 37-310 Nowa Sarzyna
176.	Iwonicz Zdrój	krośnieński	Aleja Słoneczna 28, 38-440 Iwonicz Zdrój
177.	Oleszyce	lubaczowski	ul. Rynek 1, 37-630 Oleszyce
178.	Kolbuszowa	kolbuszowski	ul. Obrońców Pokoju 21, 36-100 Kolbuszowa
179.	Ostrów	ropczycko-sędziszowski	39- 103 Ostrów 225
180.	Jaśliska	krośnieński	Jaśliska 171, 38-485 Jaśliska
181.	Solina	leski	38-610 Polańczyk
182.	Jarosław	jarosławski	ul. Piekarska 5, 37-500 Jarosław
183.	Radymno	jarosławski	ul. Lwowska 38, 37-550 Radymno
184.	Wiązownica	jarosławski	37-522 Wiązownica
185.	Krzeszów	nizański	ul. Rynek 2, 37-418 Krzeszów
WOJEWÓDZTWO PODLASKIE			
186.	Miasto Białystok	Miasto Białystok	ul. Stonimska 1, 15-950 Białystok
187.	Gmina Sokółka	sokólski	ul. Plac Kościuszki 1, 16-100 Sokółka
188.	Gmina Wasilków	białostocki	ul. Białostocka 7, 16-010 Wasilków
189.	Gm. miejska Hajnówka	hajnowski	ul. Aleksiego Zina 1, 17-200 Hajnówka
190.	Gmina Wizajny	suwalski	ul. Rynek 1, 16-407 Wizajny
191.	Gmina Szypliszki	suwalski	ul. Suwalska 21, 16 – 411 Szypliszki
192.	Miasto Sejny	sejneński	ul. J. Piłsudskiego 25, 16 – 500 Sejny
193.	Miasto i gm. Rajgród	grajewski	ul. Warszawska 2a, 19 – 206 Rajgród
194.	Miasto Łomża	łomżyński grodzki	ul. Stary Rynek 14, 18-400 Łomża
195.	Gmina Kołaki Kościelne	zambrowski	ul. Kościelna 11, 18-315 Kołaki Kościelne

196.	Gmina Ciechanowiec	wysokomazowiecki	ul. Mickiewicza 1, 18-230 Ciechanowiec
197.	Miasto Grajewo	grajewski	ul. Strażacka 6, 19-200 Grajewo
198.	Gmina Wizna	łomżyński	ul. Kpt. Raginisa 35, 18-430 Wizna
WOJEWÓDZTWO POMORSKIE			
199.	Gmina Miejska Hel	wejherowski	ul. Wiejska 50, 84-150 Hel
200.	Gmina Wiejska Słupsk	słupski	ul. Sportowa 34, 76-200 Słupsk
201.	Gmina Miejsko Wiejska Miastko	bytowski	ul. Grunwaldzka 1, 77-200 Miastko
202.	Gmina Miejsko-Wiejska Brusy	chojnicki	ul. Na Zaborach 1, 89-632 Brusy
203.	Gmina Miejska Lębork	łęborski	ul. Armii Krajowej 14, 84-300 Lębork
204.	Gmina Miejska Sopot / *Związek Gmin Dolina Redy i Chylonki	M. Sopot	ul. Kościuszki 25/27, 81-704 Sopot /ul. Konwaliowa 1, 81-651 Gdynia
205.	Gmina Miejska Gdańsk	M. Gdańsk	ul. Nowe Ogrody 8/12, 80-803 Gdańsk
206.	Gmina Wiejska Malbork	malborski	ul. Ceglana 7, 82-200 Malbork
207.	Gmina Wiejska Gardeja	kwidzyński	ul. Kwidzyńska 27, 82-250 Gardeja
208.	Gmina Wiejska Tczew	tczewski	ul. Lecha 12, 83-110 Tczew
209.	Gmina Wiejska Pruszcz Gdański	gdański	ul. Grunwaldzka 20, 83-200 Pruszcz Gdański
210.	Gmina Miejsko-Wiejska Skarszewy/ *Związek Gmin Wierzyca	starogardzki	Plac Gen. J. Hallera 18, 83-250 Skarszewy/ ul. Zblewska 18, 83-200 Starogard Gdański
211.	Gmina Wiejska Smętowo Graniczne/ *Związek Gmin Wierzyca	starogardzki	ul. Dworcowa 10, 83-230 Smętowo Graniczne/ ul. Zblewska 18, 83-200 Starogard Gdański
WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE			
212.	Katowice	Katowice	ul. Młyńska 4
213.	Czeladź	Będziński	ul. Katowicka 45, 41-250 Czeladź
214.	Świętochłowice	Świętochłowice	ul. Katowicka 54, 41-600 Świętochłowice
215.	Dąbrowa Górnicza	Dąbrowa Górnicza	ul. Graniczna 21, 41-300 Dąbrowa Górnicza
216.	Będzin	Będziński	ul. 11 Listopada 20, 42-500 Będzin
217.	Piekary Śląskie	Piekary Śląskie	ul. Bytomska 84, 41-940 Piekary Śląskie
218.	Bytom	Bytom	ul. Parkowa 2, 41-902 Bytom
219.	Ruda Śląska	Ruda Śląska	ul. Plac Jana Pawła II 6, 41-709 Ruda Śląska
220.	Szczekociny	Zawierciański	ul. Senatorska 2, 42-445 Szczekociny
221.	Częstochowa	Częstochowa	ul. Śląska 11/13, 42-200 Częstochowa
222.	Irządze	Zawierciański	Irządze nr 124, 42-446 Irządze
223.	Mstów	Częstochowski	ul. 16 Stycznia 14, 42-244 Mstów
224.	Cieszyn	Cieszyński	ul. Rynek 1, 43-400 Cieszyn
225.	Pszczyna	Pszczyński	ul. Rynek 2, 43-200 Pszczyna
226.	Wilamowice	Bielski	ul. Rynek 1, 43-330 Wilamowice
227.	Jasienica	Bielski	ul. Jasienica 159, 43-385 Jasienica
228.	Świnna	Żywiecki	ul. Wspólna 13, 34-331 Świnna

WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE			
229.	Starachowice	starachowicki	ul. Radomska 45, 27-200 Starachowice
230.	Kielce	powiat grodzki	ul. Rynek 1, 25-303 Kielce
231.	Skalbmierz	kazimierski	ul. Kościuszki 1, 28-530 Kielce
232.	Końskie	konecki	ul. Partyzantów 1, 26-200 Końskie
233.	Jędrzejów	jędrzejowski	ul. 11-go Listopada 33a, 28-300 Jędrzejów
234.	Daleszyce	kielecki	Plac Staszica 9, 26-021 Daleszyce
235.	Klimontów	sandomierski	ul. Zysmana 1, 27-640 Klimontów
236.	Obrazów	sandomierski	Obrazów 84, 27-641 Obrazów
237.	Masłów	kielecki	ul. Spokojna 2, 27-640 Masłów
238.	Szydłów	staszowski	Rynek 2, 28-225 Szydłów
239.	Rytwiany	staszowski	ul. Staszowska 15, 28-236 Rytwiany
WOJEWÓDZTWO WARMIŃSKO-MAZURSKIE			
240.	Miasto Ełk	ełcki	ul. Marsz. J. Piłsudskiego 4, 19-300 Ełk
241.	Miejsko-wiejska Pisz	piski	ul. Gustawa Gizewiusza 5, 12-200 Pisz
242.	Mazurski Związek Międzygminny - Gospodarka Odpadami - 12 gmin miejsko-wiejskie, wiejskie, miejskie	gołdapski, węgorzewski, giżycki, piski, kętrzyński	ul. Wodna 4, 11-500 Giżycko
243.	Gmina Działdowo	działdowski	ul. Księżodworska 10, 13-200 Działdowo
244.	Gmina Miejska Szczytno	szczycieński	ul. Sienkiewicza 1, 12-100 Szczytno
245.	Gmina Miejska Ostróda	ostródzki	ul. Mickiewicza 24, 14-100 Ostróda
246.	Gmina Jeziorany	olsztyński	pl. Zamkowy 4, 11-320 Jeziorany
247.	Gmina Mikołajki	mragowski	ul. Kolejowa 7, Mikołajki 11-730
248.	Gmina Kisielice	iławski	ul. Daszyńskiego 5, 14-220 Kisielice
249.	Gmina Gronowo Elbląskie	elbląski	ul. Łączności 3, 82-335 Gronowo Elbląskie
250.	Gmina Pieniężno	braniewski	ul. Generalska 8, 14-520 Pieniężno
251.	Gmina Kiwity	lidzbarski	11-106 Kiwity 28
252.	Gmina Grodziczno	nowomiejski	13-324 Grodziczno 17a
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE			
253.	Miasto Kalisz	Miasto Kalisz	ul. Główny Rynek 20, 62-800 Kalisz
254.	Gmina i Miasto Stawiszyn	powiat kaliski	ul. Szosa Pleszewska 3, 62-820 Stawiszyn
255.	Gmina Czermin	pleszewski	Czermin 47, 63-304 Czermin
256.	Gmina i Miasto Raszków	ostrowski	ul. Rynek 32, 63-440 Raszków
257.	Gmina Doruchów	ostrzeszowski	ul. Kępińska 13, 63-505 Doruchów
258.	Gmina Kępno	kępiński	ul. Ratuszowa 1, 63-600 Kępno
259.	Miasto Gniezno	Miasto Gniezno	ul. Lecha 6, 62-200 Gniezno
260.	Gmina i Miasto Kostrzyn	poznański	ul. Dworcowa 5, 62-025 Kostrzyn
261.	Gmina Suchy Las	poznański	ul. Szkolna 13, 62-002 Suchy Las
262.	Gmina i Miasto Szamotuły	szamotulski	ul. Dworcowa 26, 64-500 Szamotuły
263.	Gmina Niechanowo	gnieźnieński	ul. Różana 1, 62-220 Niechanowo
264.	Gmina Brodnica	śremski	Brodnica 41, 63-112 Brodnica

265.	Gmina Czempień	kościański	ul. 24 Stycznia 25, 64-020 Czempień
266.	Gmina Rydzyna	leszczyński	ul. Rynek 1, 64-130 Rydzyna
267.	Miasto Leszno	Miasto Leszno	ul. K. Karasia 15, 64-100 Leszno
268.	Miasto Borek Wlkp.	gostyński	ul. Rynek 1, 63-810 Borek Wlkp.
269.	Miasto Konin	Miasto Konin	Pl. Wolności 1, 62-500 Konin
270.	Gmina i Miasto Ślesin	koniński	ul. Kleczewska 15, 62-561 Ślesin
271.	Gmina Kłodawa	kolski	ul. Dąbska 17, 62-650 Kłodawa
272.	Gmina Wilczyn	koniński	ul. Strzelińska 12D, 62-550 Wilczyn
273.	Gmina Orchowo	śłupecki	ul. Kościuszki, 62-436 Orchowo
274.	Gmina Gołańcz	wągrowiecki	ul. Dr Piotra Kowalika 2, 62-130 Gołańcz,
275.	Gmina Wągrowiec	wągrowiecki	ul. Kościuszki 15a 62-100 Wągrowiec
276.	Gmina Budzyń	chodzieski	ul. Lipowa 6, 64-840 Budzyń
277.	Związek Międzygminny „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej”	Miasto Poznań	ul. Św. Marcin 43, 61-119 Poznań
278.	Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego	Miasto Leszno	ul. 17 Stycznia 90, 64-100 Leszno
279.	Związek Międzygminny "CENTRUM ZAGOSPODAROWANIA ODPADÓW-SELEKT"	kościański	ul. 21 Stycznia 25, 64-020 Czempień
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE			
280.	Czaplinek	drawski	ul. Rynek 6, 78-550 Czaplinek
281.	Płoty	gryficki	ul. Plac Konstytucji 3 Maja 1, 72-310 Płoty
282.	Mieszkowice	gryfiński	ul. Fryderyka Chopina 1, 74-505 Mieszkowice
283.	Darłowo	ślawieński	ul. Dąbrowskiego 4, 76-150 Darłowo
284.	Darłowo	ślawieński	ul. Plac Tadeusza Kościuszki 9, 76-150 Darłowo
285.	Kołobrzeg	kołobrzescki	ul. Ratuszowa 13, 78-100 Kołobrzeg
286.	Świdwin	świdwiński	ul. Plac Konstytucji 3 Maja 1, 78-300 Świdwin
287.	Choszczno	choszczeński	ul. Wolności 24, 73-200 Choszczno
288.	Nowe Warpno	policki	ul. Plac Zwycięstwa 1, 72-022 Nowe Warpno
289.	Koszalin	Koszalin m.	ul. Rynek Staromiejski 6-7, 75-007 Koszalin
290.	Wałcz	wałcecki	ul. Plac Wolności 1, 78-600 Wałcz
291.	Szczecin	Szczecin m.	ul. Plac Armii Krajowej 1, 70-456 Szczecin
292.	Kamień Pomorski	kamieński	ul. Stary Rynek 1, 72-400 Kamień Pomorski
293.	Międzyzdroje	kamieński	ul. Książąt Pomorskich 5, 72-500 Międzyzdroje

5. Wyniki kontroli obowiązków gmin wynikających z u.c.p.g.

5.1. Uchwały

5.1.1. Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy (art. 4 ust. 1 u.c.p.g.)

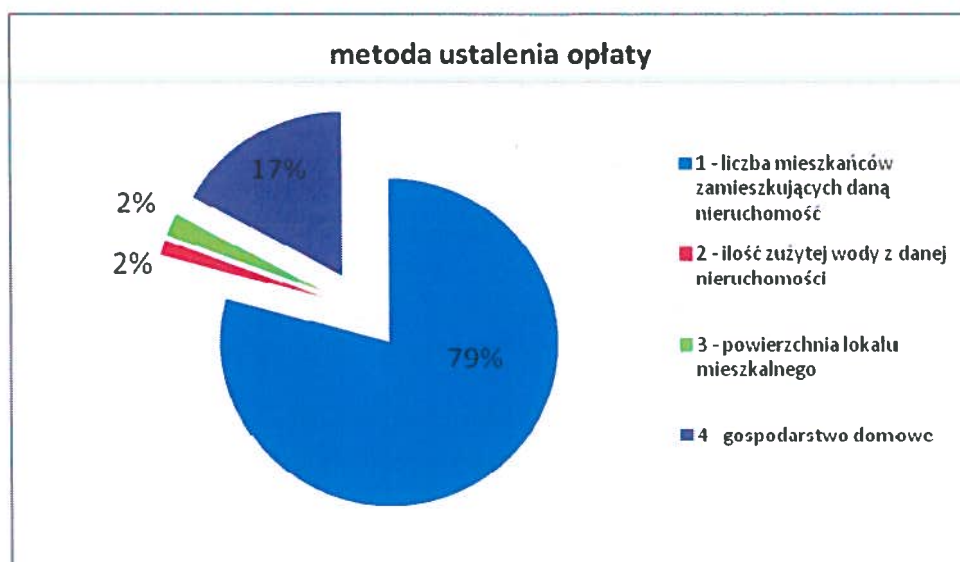
Regulamin utrzymania czystości i porządku w gminie został uchwalony we wszystkich gminach i związkach międzygminnych objętych cyklem kontrolnym. **76%** gmin uchwaliło regulamin w terminie, natomiast **24%** gmin uchwaliło regulamin po terminie ustawowym, tj. po 1 stycznia 2013 r.

Wszystkie gminy uchwały w regulaminach szczegółowe wymagania w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości, czyli:

- a) prowadzenie we wskazanym zakresie selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych, w tym powstających w gospodarstwach domowych przeterminowanych leków i chemikaliów, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz zużytych opon, a także odpadów zielonych (art. 4 ust. 2 pkt 1a u.c.p.g.);
- b) informacje na temat pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych, warunków rozmieszczania tych pojemników i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, przy uwzględnieniu: średniej ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwach domowych bądź w innych źródłach, liczby osób korzystających z tych pojemników, (art. 4 ust. 2 pkt 2 u.c.p.g.);
- c) częstotliwość i sposób pozbywania się odpadów komunalnych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego (art. 4 ust. 2 pkt 3 u.c.p.g.).

5.1.2. Uchwała określająca metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłat za pojemnik o określonej pojemności (art. 6k u.c.p.g.)

Uchwałę określającą metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłat za pojemnik o określonej pojemności uchwały wszystkie kontrolowane gminy, w tym ok. **72%** gmin w terminie ustawowym i ok. **28%** po terminie ustawowym, tj. 1 stycznia 2013 r. Spośród gmin objętych kontrolą: ok. **79%** ustaliło metodę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w oparciu o liczbę mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość, ok. **17%** w zależności od gospodarstwa domowego oraz ok. **2%** w zależności od ilości zużytej wody z danej nieruchomości i **2%** w zależności od powierzchni lokalu mieszkalnego (Rys. 1).

Rysunek 1. Metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Średnia stawka za gospodarowanie zmieszanymi odpadami komunalnymi w gminach objętych cyklem wyniosła **15,65 zł**, natomiast w przypadku selektywnej zbiórki odpadów komunalnych u źródła – **10,31 zł**. Najniższe stawki za gospodarowanie odpadami komunalnymi w gminach objętych cyklem kontrolnym przedstawiono w tabeli nr 2.

Tabela 2. Najniższe stawki za gospodarowanie odpadami komunalnymi

województwo	najniższa stawka za zmieszane odpady komunalne	najniższa stawka za selektywnie zbierane odpady komunalne
dolnośląskie	13	9
kujawsko-pomorskie	8	5
lubelskie	5	1
lubuskie	10	6,7
łódzkie	4,96	3,1
małopolskie	5	3
mazowieckie	3	2,5
opolskie	18	10
podkarpackie	8	3,5
podlaskie	6,5	5
pomorskie	14,2	8,5
śląskie	10	5
świętokrzyskie	8	4
warmińsko-mazurskie	9	7
wielkopolskie	7	5
zachodniopomorskie	12	8,4

5.1.3. Uchwała określająca termin, częstotliwość i tryb uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (art. 6l ust. 1 u.c.p.g.)

Uchwałę określającą termin, częstotliwość i tryb uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi uchwało 100% kontrolowanych gmin, w tym ok. 77% w terminie ustawowym i ok. 23% po terminie ustawowym, tj. 1 stycznia 2013 r. Ponadto uchwałę fakultatywnie zarządzającą pobór opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w drodze inkasa oraz wyznaczającą inkasentów i określającą wysokość wynagrodzenia za inkaso (art. 6l ust 2 u.c.p.g.) uchwało ok. 10% kontrolowanych gmin.

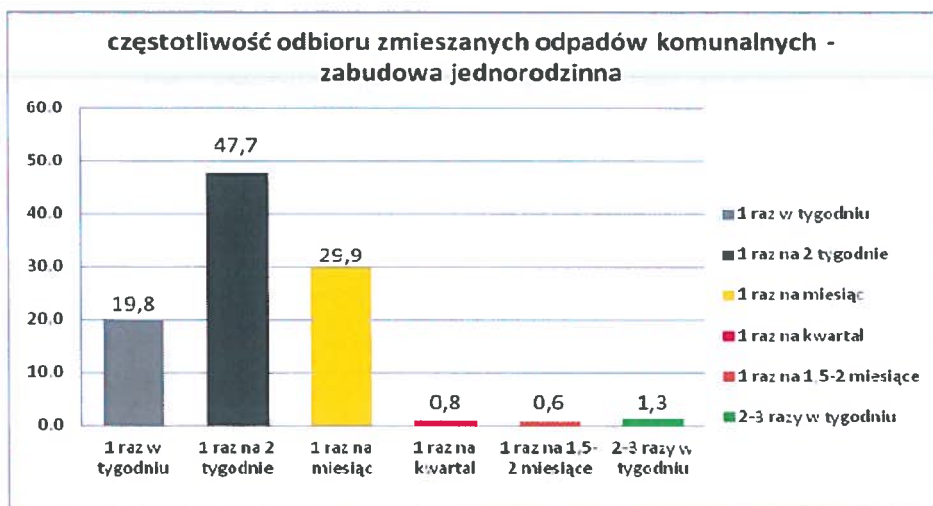
5.1.4. Uchwała określająca wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości (art. 6n ust. 1 u.c.p.g.)

Uchwałę określającą wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, wraz z informacją o terminach i miejscu składania deklaracji oraz warunkami i trybem składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej uchwały wszystkie kontrolowane gminy, w tym ok. 71% w terminie ustawowym i ok. 29% po terminie ustawowym, tj. po 1 stycznia 2013 r. Ponadto ok. 37% gmin uchwało tryb składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej oraz ok. 34% gmin fakultatywnie określiło wykaz dokumentów potwierdzających dane zawarte w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (art. 6n ust. 2).

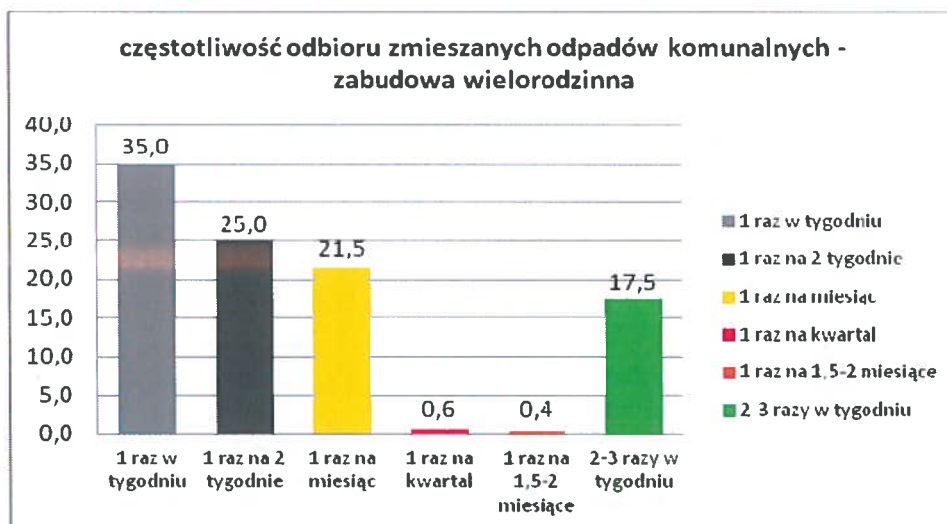
5.1.5. Uchwała określająca szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi (art. 6r ust. 3 u.c.p.g.)

Uchwałę określającą szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w szczególności ilość odpadów komunalnych odbieranych od właściciela nieruchomości i sposób świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych uchwały wszystkie kontrolowane gminy, w tym ok. 75% w terminie ustawowym i ok. 25% po terminie ustawowym, tj. po 1 stycznia 2013 r.

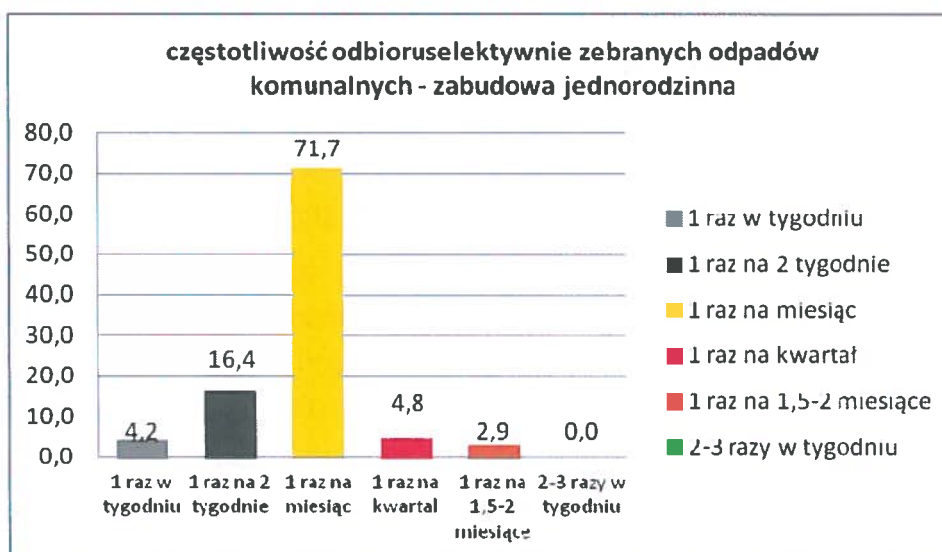
Częstotliwość odbierania odpadów komunalnych uchwalona w gminach objętych cyklem kontrolnym została przedstawiona na rys. 2-5.

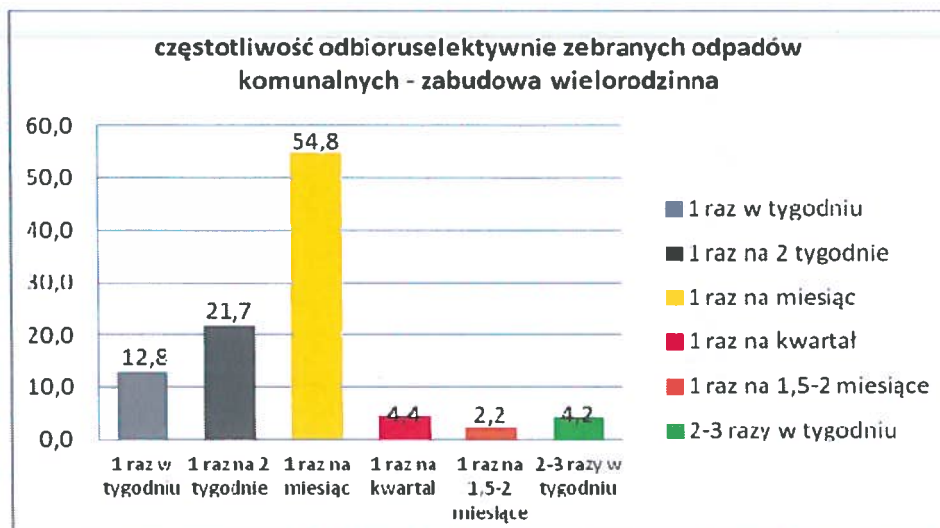
Rysunek 2. Częstotliwość odbioru zmieszanych odpadów komunalnych z zabudowy jednorodzinnej

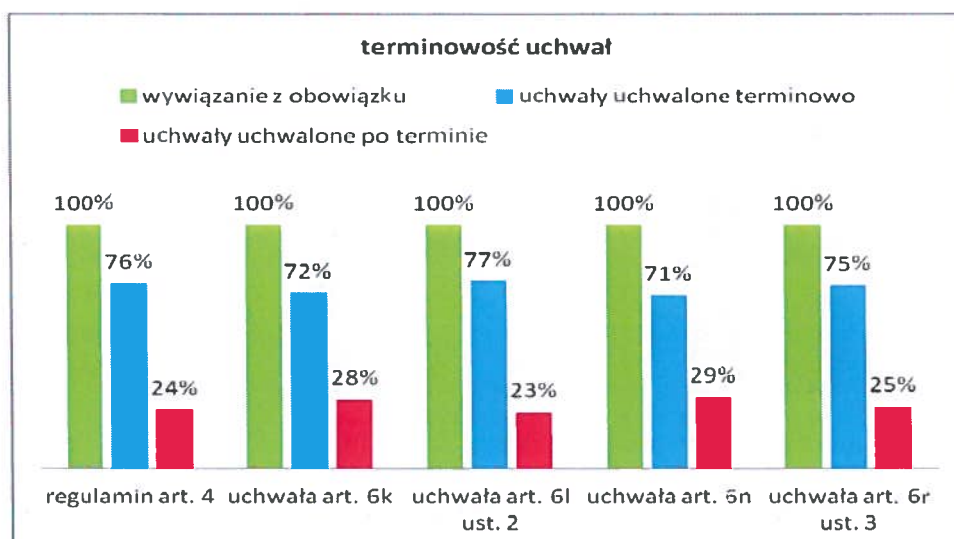
Rysunek 3. Częstotliwość odbioru zmieszanych odpadów komunalnych z zabudowy wielorodzinnej

Rysunek 4. Częstotliwość odbioru selektywnie zebranych odpadów komunalnych z zabudowy jednorodzinnej

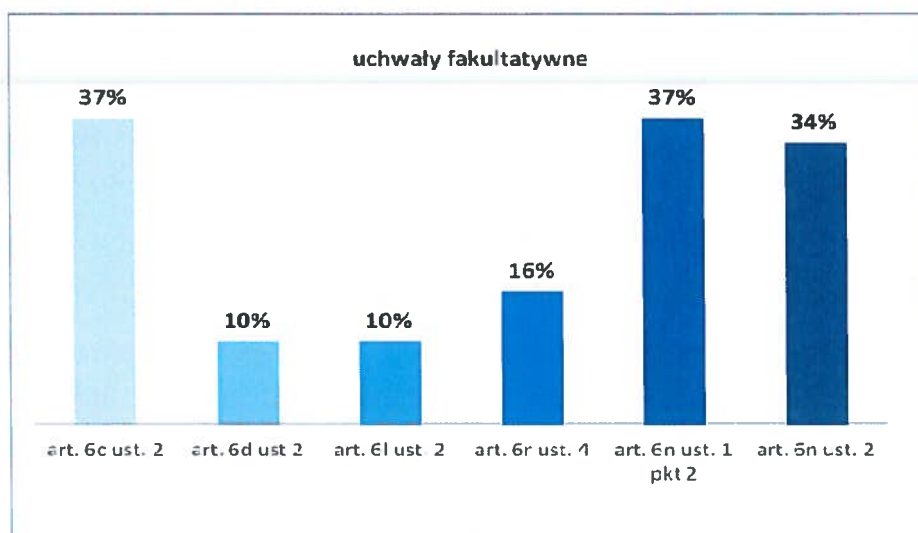
Rysunek 5. Częstotliwość odbioru selektywnie zebranych odpadów komunalnych z zabudowy wielorodzinnej

Rysunek 6. Zestawienie terminowości podjętych uchwał w gminach

5.1.6. Uchwały fakultatywne

- a) postanawiającą o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne (art. 6c ust. 2 u.c.p.g.) uchwało ok. **37%** kontrolowanych gmin,
- b) postanawiającą o podziale obszaru gminy na sektory, biorąc pod uwagę liczbę mieszkańców, gęstość zaludnienia na danym terenie oraz możliwy do obsługi przez jednego przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości (art. 6d ust. 2 u.c.p.g.) uchwało ok. **10%** kontrolowanych gmin.
- c) określającą rodzaje dodatkowych usług świadczonych przez gminę w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów oraz wysokość cen za te usługi (art. 6r ust. 4 u.c.p.g.) uchwało ok. **10%**.

Rysunek 7. Uchwały fakultatywne

5.2. Przetargi

Z obowiązku przeprowadzenia **przetargu/przetargów** na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (art. 6d u.c.p.g.) oraz zawarcia **umowy/umów** na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (art. 6f u.c.p.g.) w skali kraju nie wywiązało się 12 gmin oraz 1 związek międzygminny zrzeszający 4 gminy. Na wszystkie gminy wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska nałożyli w drodze decyzji administracyjnej kary pieniężne w wysokości od 10 000 do 50 000 zł (tabela nr 3).

Tabela 3. Zestawienie gmin, które nie zorganizowały przetargu

L.p.	Województwo	Gmina	Informacje o postępowaniu w celu wymierzenia kary
1.	Dolnośląskie	Twardogóra	Kara pieniężna wysokości 10 000 zł
2.	Lubuskie	4 gminy wchodzące w skład Zielonogórskiego Związku Gmin (Miasto Zielona Góra, Gmina Zielona Góra, Czerwieńsk, Świdnica)	Kara pieniężna w wysokości 50 000 zł (odwołanie do GIOŚ)
3.	Małopolskie	Czorsztyn	Kara pieniężna w wysokości 10 000 zł (decyzja z dnia 12 listopada 2013 r.)
4.	Mazowieckie	Jednorożec	Kara pieniężna w wysokości 50 000 zł (odwołanie do GIOŚ)
5.	Opolskie	Lubrza	W październiku 2013 r. przeprowadzono kontrolę gminy (wcześniej kontrolę prowadził NIK), w listopadzie 2013 r. wszczęto postępowanie w sprawie wymierzenia kary pieniężnej (postępowanie jest w toku).
6.	Podlaskie	Łapy	Kara pieniężna w wysokości 50 000 zł (decyzja z dnia 23 sierpnia 2013 r.), odwołanie do GIOŚ
7.	Pomorskie	Brusy Sopot Hel	Kary pieniężne w wysokości 50 000 zł (Zostały złożone odwołania do GIOŚ)
8.	Śląskie	Piekary Śląskie	Postępowanie administracyjne w kierunku wymierzenia kary pieniężnej za niezorganizowanie przetargu zostało zakończone (decyzja o wymierzeniu kary jest na etapie sporządzania)
		Koniecpol	Kara pieniężna w wysokości 50 000 zł

9.	Wielkopolskie	Kłodawa	Kara pieniężna w wysokości 20 000 zł W dniu 21 października 2013 r. został złożony wniosek o zawieszenie kary do Wielkopolskiego WIOŚ
10.	Zachodniopomorskie	Czaplinek	Kara pieniężna w wysokości 20 000 zł (decyzja z dnia 31 października 2013 r.), odwołanie do GIOŚ

5.3. Selektywna zbiórka odpadów komunalnych w gminie

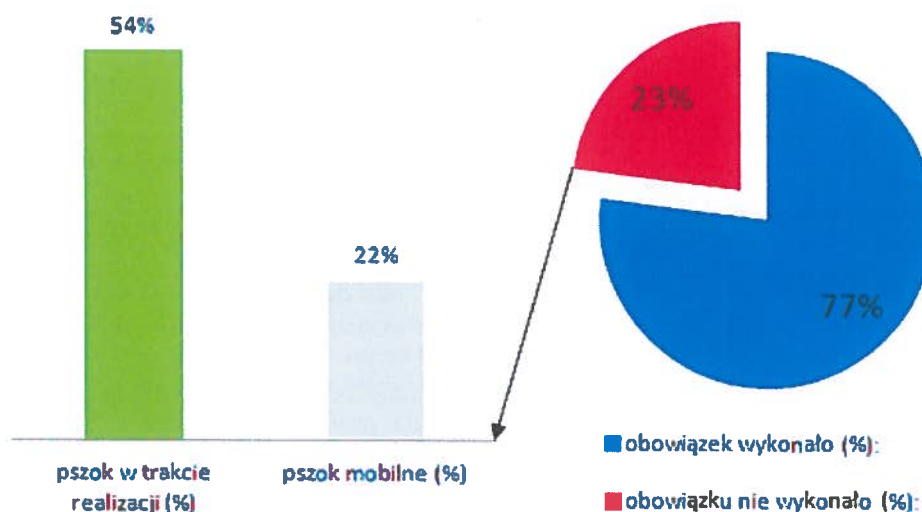
5.3.1. Selektywne zbieranie odpadów komunalnych

Z obowiązku ustanowienia selektywnego zbierania odpadów komunalnych obejmującego co najmniej następujące frakcje odpadów: papieru, metalu, tworzywa sztucznego, szkła i opakowań wielomateriałowych oraz odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, w tym odpadów opakowaniowych ulegających biodegradacji (art. 3 ust. 2 pkt 5 u.c.p.g.) wywiązało się **99,6%** gmin, natomiast 1 gmina (Białystok) spośród gmin objętych kontrolą, mimo podjętej w regulaminie selektywnej zbiórki odpadów, faktycznie jej nie zorganizowała.

5.3.2. Punkty selektywnej zbiórki odpadów komunalnych

Z obowiązku utworzenia punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych (art. 3 ust. 2 pkt 6 u.c.p.g.) wywiązało się ok. **77%** gmin objętych cyklem kontrolnym, natomiast ok. **23%** gmin nie utworzyło PSZOK, w tym ok. **54%** gmin jest w trakcie realizacji tworzenia PSZOK, natomiast ok. **22%** gmin zorganizowało tzw. „mobilne punkty selektywnej zbiórki odpadów komunalnych” (Rys. 8).

Realizacja obowiązku utworzenia PSZOK

Rysunek 8. Realizacja obowiązku utworzenia punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych

5.4. Sprawozdawczość i zapewnienie odpowiednich poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia/ ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji

5.4.1. Sprawozdawczość

Z obowiązku sporządzania rocznych sprawozdań z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi przekazywanych do marszałka województwa i wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska wywiązały się wszystkie skontrolowane gminy, w tym w **36** gminach stwierdzono **nieterminowe przekazywanie sprawozdań rocznych z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi** (do **31 marca** roku następującego po roku, którego dotyczy – art. 9q ust. 2 u.c.p.g.), co stanowi ok. **12%** skontrolowanych gmin i związków międzygminnych. Prawie wszystkie sprawozdania były sporządzone nierzetelnie, czego konsekwencją było wzywaniem gmin przez WIOŚ do ich uzupełnienia lub poprawienia (art. 9r ust. 2 u.c.p.g.). Z ustaleń kontroli WIOŚ wynika również, że niewiele gmin weryfikuje sprawozdania kwartalne przekazywane przez podmioty odbierające odpady komunalne (art. 9n u.c.p.g.).

5.4.2. Zapewnienie odpowiednich poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia/ ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji

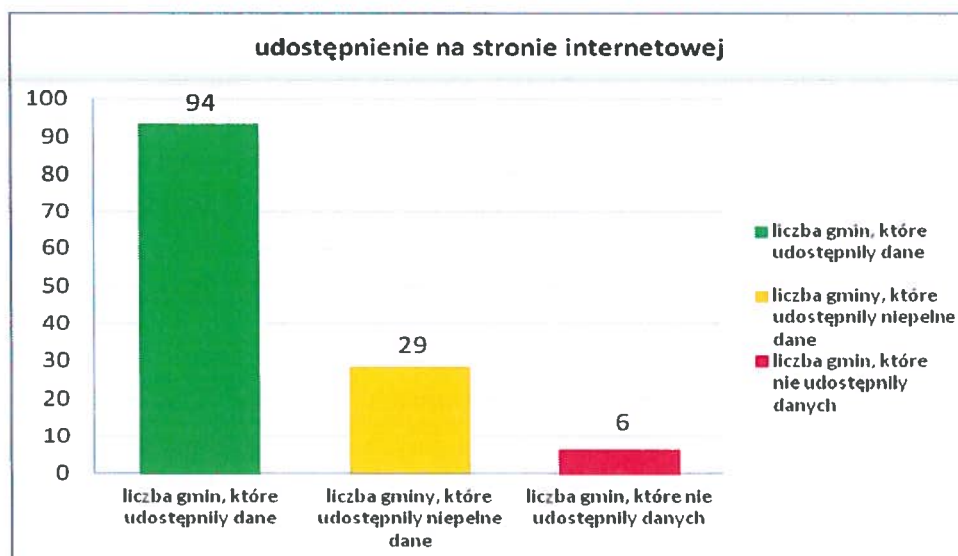
- a) Z obowiązku osiągnięcia poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła – **10% za 2012 r.**, zgodnie z tabelą nr 1 w załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w *sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych* (Dz. U. z 2012 r. poz. 645) nie wywiązało się 91 gmin, co stanowi ok. **31%** skontrolowanych gmin i związków międzygminnych,
- b) Z obowiązku osiągnięcia poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych – **30% za 2012 r.**, zgodnie z tabelą nr 2 w załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w *sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych* (Dz. U. z 2012 r. poz. 645) nie wywiązało się 83 gminy, co stanowi ok. **29%** skontrolowanych gmin i związków międzygminnych
- c) Z obowiązku ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania – **75% za 2012 r. oraz 50% na dzień 16 lipca 2013 r.**, zgodnie z tabelą w załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w *sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów* (Dz. U. 2012 r.,

poz. 676) nie wywiązało się 81 gmin, co stanowi ok. **28%** skontrolowanych gmin i związków międzygminnych

5.4.3. Obowiązek udostępniania na stronie internetowej urzędu gminy informacji wymienionych w art. 3 ust. 2 pkt 9 u.c.p.g.

Z obowiązku udostępniania na stronie internetowej urzędu gminy informacji wymienionych w art. 3 ust. 2 pkt 9 u.c.p.g. nie wywiązało się ok. **6%** gmin objętych cyklem kontrolnym, natomiast spośród ok. **94%** gmin, które wywiązały się z obowiązku **29%** stanowi gminy, które zamieściły na stronie internetowej niepełne informacje (Rys. 9). Najczęściej były to informacje dotyczące osiąganych przez gminę poziomów, co związane było z nierzetelnymi danymi przekazanymi w rocznych sprawozdaniach i koniecznością ponownego ich obliczania. Informacje, które powinny się znaleźć na stronie internetowej gminy:

- a) podmioty odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu danej gminy, zawierające firmę, oznaczenie siedziby i adres albo imię, nazwisko i adres podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości;
- b) miejsca zagospodarowania przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu danej gminy zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania;
- c) osiągnięte przez gminę oraz podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, które nie działają na podstawie umowy, o której mowa w art. 6f ust. 1 u.c.p.g., i nie świadczą takiej usługi w trybie zamówienia z wolnej ręki, o którym mowa art. 6f ust. 2 u.c.p.g., w danym roku kalendarzowym wymagane poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania;
- d) punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, zawierające:
 - firmę, oznaczenie siedziby i adres albo imię, nazwisko i adres prowadzącego punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
 - adresy punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie danej gminy, wraz ze wskazaniem godzin przyjmowania odpadów;
- e) zbierający zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny pochodzący z gospodarstw domowych, o których mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. Nr 180, poz. 1495 z późn. zm.), zawierające:
 - firmę, oznaczenie siedziby i adres albo imię, nazwisko i adres zbierania odpadów komunalnych;
 - adresy punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie danej gminy, wraz ze wskazaniem godzin przyjmowania odpadów.

Rysunek 9. Obowiązek udostępniania informacji na stronach internetowych gmin

5.4.4. Działalność informacyjna i edukacyjna

Z obowiązku działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych (art. 3 ust 2 pkt 8 u.c.p.g.) wywiązało się ok. **97%** gmin objętych cyklem kontrolnym.

5.4.5. Obowiązek prowadzenia rejestru działalności regulowanej

Z obowiązku prowadzenia rejestru działalności regulowanej zgodnie z art. 9b u.c.p.g. wywiązało się **100%** gmin.

6. Podsumowanie i wnioski

Nowy system gospodarki odpadami komunalnymi wdrożony nowelizacją ustawy *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* został właściwie zaprojektowany i zdefiniowany. Jednak wiele gmin zbyt późno podjęło prace przy jego wdrażaniu, nieprzemyślanie przygotowując system oraz niekonsekwentnie go realizując. W trakcie dwóch pierwszych miesięcy od wdrożenia nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi w gminach (tj. po 1 lipca 2013 r.) najczęstszymi problemami we wdrażaniu ustawy był brak odpowiedniego nadzoru gmin nad odbierającymi odpady komunalne od mieszkańców, czego efektem był brak wystarczającej liczby pojemników oraz ich przepełnianie, długi czas oczekiwania na odbiór odpadów oraz liczne skargi na gminy. Jednak w miarę wdrażania przepisów ustawy do wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska wpływało coraz mniej interwencji mieszkańców gmin. Niezależnie od tego wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska na bieżąco zwracają się do gmin o systematyczne monitorowanie poszczególnych rejonów miasta/gminy i podejmowanie niezbędnych interwencji zmierzających do pilnego usunięcia nieprawidłowości.

W zdecydowanej większości gmin (w niektórych województwach prawie w 100%) sprawozdania roczne z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami

komunalnymi sporządzono nierzetelnie, a gminy były wzywane (przez marszałków województw bądź wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska) do ich uzupełnienia lub poprawienia w terminie 30 dni. Kontrole również wykazały, że część gmin nie prowadziła weryfikacji sprawozdań kwartalnych sporządzanych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, w szczególności pod kątem kierowania odpadów komunalnych do właściwych terenowo instalacji RIPOK oraz nie podejmowała działań będących w kompetencjach gminy w stosunku do podmiotów, które przekazały odpady do niewłaściwych instalacji (RIPOK).

Wszystkie gminy uchwałyły w regulaminach czystości i porządku w gminach obowiązek selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Jednak mimo to w trakcie kontroli stwierdzono, że nie w każdej gminie jest prowadzona selektywna zbiórka wszystkich frakcji odpadów wymaganych ustawą (np. Miasto Białystok, w którym nie jest zorganizowana i prowadzona selektywna zbiórka odpadów u źródła poza zbiórką stłuczki szklanej). Popularnym systemem zbierania i odbierania odpadów komunalnych jest podział na „frakcję suchą” i „frakcję mokrą”, co jest sprzeczne z przepisami u.c.p.g., które zobowiązują gminy do ustanowienia selektywnej zbiórki odpadów komunalnych w postaci frakcji co najmniej: papieru, metalu, tworzywa sztucznego, szkła i opakowań wielomateriałowych oraz odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, w tym odpadów opakowaniowych ulegających biodegradacji.

We wszystkich województwach stwierdzono częściowe wywiązanie się z obowiązku organizacji punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK). Wśród problemów związanych z zorganizowaniem i funkcjonowaniem PSZOK były:

- 1) funkcjonowanie PSZOK bez wymaganego zezwolenia na zbieranie odpadów lub niezgodnie z posiadanymi decyzjami,
- 2) niewystarczająca ilość PSZOK (np. w przypadku 2 gmin – Skaryszewy i Smętowo Graniczne należących do Związku Gmin Wierzyca w woj. pomorskim nie zorganizowano PSZOK w sposób łatwo dostępny dla wszystkich mieszkańców – utworzony punkt znajduje się w odległości ok. 20 km od gminy Skaryszewy oraz ok. 45 km od gminy Smętowo Graniczne lub na 12 gmin zrzeszonych w Mazurski Związek Międzygminny – Gospodarka Odpadami funkcjonują tylko 3 PSZOK),
- 3) przedłużająca się procedura przy tworzeniu PSZOK w poszczególnych gminach, gdyż lokalizacja musi być zgodna z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla gminy,
- 4) brak możliwości przekazania wszystkich rodzajów odpadów pochodzących ze strumienia komunalnego (np. odpadów medycznych pochodzących z gospodarstw domowych) do niektórych z funkcjonujących PSZOK, co jest związane z niedoprecyzowaniem w przepisach kwestii rodzajów odpadów przyjmowanych przez PSZOK,
- 5) przypadki ograniczeń ilościowych przyjmowanych do PSZOK odpadów komunalnych (np. leki i chemikalia, gruz budowlany i rozbiórkowy, zużyte opony), ustalając dopuszczalną ilość odpadów dostarczonych przez jednego mieszkańca na rok,

- 6) przypadki przepełnienia pojemników w PSZOK, co powoduje, że surowce wtórne zalegają bezpośrednio na podłożu.

Głównym założeniem nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi jest wykonanie przez Polskę ograniczenia składowania niektórych rodzajów odpadów, prowadzenia składowania z dochowaniem wszystkich wymaganych prawem warunków czy osiągnięcia poziomów odzysku i recyklingu odpadów. Oznacza to, że gmina stała się jedynym podmiotem odpowiedzialnym za zorganizowanie i funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w sposób efektywny i zgodny z literą prawa. Tymczasem kontrole gmin wykazały, że wiele gmin nie osiągnęło wymaganych ustawą poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji odpadów komunalnych w postaci papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oraz ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania. Ponadto wiele gmin zrzuca odpowiedzialność za osiągnięcie poziomów na podmioty wybrane w drodze przetargu poprzez formułowanie w umowach zapisów dotyczących osiągnięcia poziomów oraz, w przypadku niewywiązania się z umowy, naliczanie kar umownych w wysokości kar wymierzonych przez WIOŚ w trybie art. 9z ust. 2 u.c.p.g.

Częstotliwość odbioru odpadów uzależniona jest od: charakteru gminy (miejska, miejsko-wiejska i wiejska), rodzaju zabudowy (jednorodzinna, wielorodzinna), jak również od rodzaju odbieranych odpadów (zmieszane odpady komunalne, odpady zbierane w sposób selektywny, odpady ulegające biodegradacji, odpady wielkogabarytowe oraz odpady zbierane w punktach PSZOK). Budzi jednak wątpliwości fakt, czy częstotliwość odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości jest wystarczająca dla zapewnienia czystości i porządku na terenie gminy, szczególnie w przypadku odbierania odpadów komunalnych z częstotliwością raz na miesiąc, raz na dwa miesiące, bądź raz na kwartał.

Z obliczeń własnych Krajowej Izby Gospodarczej wynika, że opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi od osoby powinna wynosić od 10 do 17,5 zł miesięcznie w zależności od wielu zmiennych parametrów lokalnych, organizacyjnych i technologicznych. Z danych z kontroli WIOŚ przeprowadzonych w ramach cyklu kontrolnego wynika, że średnia stawka za gospodarowanie zmieszanymi odpadami komunalnymi wyniosła ok. 15,65 zł, natomiast w przypadku selektywnej zbiórki odpadów komunalnych u źródła – 10,31 zł. Jednak z ustaleń kontroli wynika, że nie wszystkie gminy przeprowadziły szczegółowe rozpoznanie w zakresie oszacowania kosztów funkcjonowania systemu gospodarki odpadami, ustalając zbyt niskie stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w stosunku do faktycznych kosztów funkcjonowania systemu. Skrajnie niskie stawki sięgały 1 zł (w gminie Zalesie w województwie lubelskim od gospodarstwa co najmniej 5 osobowego w przypadku selektywnej zbiórki odpadów), czy 2,5 zł za gospodarowanie selektywnie zebranymi i 3 zł zmieszanymi odpadami komunalnymi (Gmina Paprotnia, województwo mazowieckie). Tak skrajnie niskie stawki budzą wątpliwości co do jakości wykonywanych usług przez podmioty wyłonione przez gminy w drodze przetargów oraz przy niechęci gmin do sprawowania kontroli przedsiębiorców świadczących usługi odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych, może stwarzać możliwości

rozwijania „szarej strefy” poprzez niekierowanie odebranych odpadów komunalnych do regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych. Odrębnym problemem zapewnienia właściwego nadzoru nad procesem wdrażania i przestrzegania wymagań znowelizowanej ustawy *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* jest konieczność wzmocnienia poszczególnych organów kontrolnych, w tym przede wszystkim Inspekcji Ochrony Środowiska, ale także organów samorządowych (marszałków, prezydentów, burmistrzów i wójtów).

Wszystkie kontrolowane gminy wywiązały się z obowiązku prowadzenia rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Wątpliwości jednak budzi sposób wpisywania podmiotów do rejestrów, często wyłącznie na podstawie zadeklarowania spełnienia wymogów zawartych w art. 9d ust. 1 ustawy, bez weryfikacji tych danych przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta. Ponadto prawie wszystkie skontrolowane gminy prowadziły działalność informacyjną i edukacyjną w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, m.in. w formie spotkań z mieszkańcami, publikacji artykułów informacyjnych w lokalnej prasie, dostarczaniu mieszkańcom ulotek informacyjnych, organizowania pogadarek i prezentacji w szkołach oraz umieszczania informacji o sposobie segregacji odpadów na stronach internetowych. Stwierdzono jednak, iż na stronach internetowych urzędów gminy często nie zamieszczały kompletnej informacji wymaganych art. 3 ust. 2 pkt 9 ustawy, głównie dotyczących informacji na temat osiągniętych przez gminy poziomów.

Z pewnością pierwsze miesiące funkcjonowania nowego systemu ukazały obszary wymagające korekty, nie tylko w zakresie uprawnień gmin w kształtowaniu zasad i rozwiązań we wdrażaniu przepisów ustawy *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*, czy też nakładania kar na gminy, które zrealizowały projekty ze środków unijnych i nie przeprowadziły procedur przetargowych. Stwierdzono także trudności w sprawowaniu skutecznego nadzoru gmin nad realizacją przepisów ustawy, co może stworzyć realne obawy o wykonanie wysokich celów ustalonych dla krajowego systemu gospodarki odpadami w najbliższych latach, w tym celów roku 2020.